

Maryam

Vissa morgnar är segare än andra. Maryam vaknar med huvudvärk och vid frukostbordet är hon så trött att hon inte orkar äta mer än några skedar yoghurt. Mamma stressar omkring i lägenheten, hon är redan sen till jobbet på Solgården.

– Hur kan det vara så bråttom med att få upp några dementa gamlingar? frågar Tam med munnen full av limpmacka. De vet väl ändå inte vad klockan är?

– Men enhetschefen vet, säger mamma. Och förresten ska man ha respekt för de äldre. De har byggt det här samhället och nu behöver de hjälp. Ät inte upp hela limpan, Tammuz! Den ska räcka ikväll och imorgon.

– Jag är inte hungrig, säger Maryam. Tam får äta mina mackor också.

– Schysst, säger Tam. Då får du åka med mig till skolan.

Vanligtvis bryr sig Maryam inte om ifall hon får skjuts eller inte, för Tam börjar tjugo minuter tidigare än hon och det är inte särskilt kul att sitta i korridoren eller på en bänk utanför skolan och vänta. Men idag är hon trött och har ingen lust att gå hela vägen.

– Tack, säger hon.

När hon sitter bakom Tam på cykeln tänker hon på Oliver. För några veckor sen var hon hemma hos honom och fick veta hur han har det; att hans mamma mår dåligt och dricker för mycket. Det var ju inte så att han bestämt sig för att anförtro sig åt henne, hon liksom bara snubblade rakt in i hans hemlighet, men sedan dess har Maryam känt sig mindre arg och mindre ensam. Inte för att hon och Oliver har pratat så mycket efteråt, men det är ändå något mellan dem. Som om de har en pakt, en hemlighet, något som bara är deras. Hon skulle gärna vilja vara med honom fler gånger, men hon vet inte riktigt hur. Han hänger oftast med Liam och då finns det liksom inte riktigt plats för henne. Dessutom gillar hon inte Liam. Han är en sådan där som säkert skulle svika Oliver direkt om han fick chansen att vara med några coolare killar, som Noah och hans kompisar.

Femtio meter från skolgården bromsar Tam in.

– Sorry, men du får hoppa av här, säger han. Om Leo ser mig skjutsa lillsyrran kommer jag att få höra det i evigheter.

– Det är lugnt, säger Maryam. Jag skulle bli sjukt retad om någon såg att jag åkte till skolan på din pakethållare.

Tam skrattar.

– Yeah, sure, säger han och cyklar vidare.

Maryam går den sista biten längs vägen och svänger in genom grinden. Höstluften är hög och klar, det går lätt att andas och huvudvärken har klingat av. Tänk om Oliver redan har kommit? Liam brukar alltid bli avsläppt av sin pappa några minuter innan de börjar, så om Oliver är tidig kanske han är ensam? Hon skyndar på stegen över den asfalterade mellanstadiegården.

Tydligt är det flera som är tidiga idag. På bänken närmast dörren sitter Vera, Louise, Noah och Shamun. Kring dem trängs redan Nour, Fatima, Elise, Amit, Elliot, Alice och Maja. Alla håller i sina mobiler och de skrattar och pratar i munnen på varandra.

Maryam går försiktigt fram och petar Nour på axeln. Nour rycker till och snor runt.

– Shit, vad du skräms! säger hon och får flera av de andra att se upp från skärmarna.

– Skolans värsta smygis, säger Fatima.

– Du kan väl inte kalla henne för *smygis*? säger Elise med ett skratt. En smygis är en fis. En sådan där ljudlös

stinkare. Men shit, nu missade jag min tur bara för det!

– Vad gör ni? frågar Maryam.

Fatima håller upp sin Galaxy.

– Det är ett spel, säger hon. Men man måste ha mobil, så du kan ändå inte vara med.

Nour ser på Maryam med sina snälla ögon.

– Du kan få låna min en stund när den här matchen är över, säger hon.

Maryam skakar på huvudet.

– Det behövs inte, säger hon. Jag ska snart få min brorsas mobil, så jag kan vänta.

Noah, vars tummar pickar som hungriga kråkfåglar på skärmen, slänger en irriterad blick på Maryam.

– Alltså, kan du sluta tjata om det? säger han. Alla har fattat att det där aldrig kommer att hända. Kan vi koncentrera oss lite?! Nu missade jag också!

Maryam ser sig omkring. Oliver verkar inte vara här än. Hon går in genom dörren till sexornas korridor. Där sitter Sofi och Agnes på den breda marmorskivan i fönstret. De håller också på med sina mobiler. Noah hade sönder Sofis mobil i början av terminen, men hon fick genast en ny likadan. Alla har mobil. Och nästan alla har en som är nyare och bättre än Tams, så om Maryam äntligen får den där mobilen någon gång så kommer den redan att vara urgammal.

Hon vet att Tam inte kan ge henne sin förrän han har köpt en ny. Han hade tänkt köpa en för sommarjobbs-

pengarna, men mamma behövde låna och ännu har hon inte kunnat betala tillbaka. Det är inte hennes fel. Allt har blivit så dyrt och hon måste hjälpa morfar också. Det är såklart viktigare med mat, hyra och elektricitet än med en mobil. Och förresten får de ändå inte ha mobilen på dagarna. Så fort deras mentor Johanna kommer måste de lägga dem i lådan och sen är alla i klassen som Maryam i några timmar.

Hon ställer sig med ryggen mot väggen intill raden med klädkrokar. Sofi och Agnes tittar båda på Sofis skärm nu. Det är väl något på TikTok, kanske. Eller Youtube.

Maryam kväver en suck. Det är inte sant att alla blir som hon när mobilerna ligger i Johannas låda, för inom sig bär de andra med sig alla meddelanden på Snapchat, inläggen på Instagram och allt annat de delat alla kvällar och nätter och morgnar. De har en värld tillsammans som inte Maryam har någon dörr till, och den världen finns kvar även om de tillfälligt måste lämna ifrån sig sina portaler. De pratar om den nästan hela tiden.

Det är ingens fel. Men Maryam är arg ändå. Eller ledsen. Eller både och. För det är faktiskt inte rättvist.

Just då svänger dörrarna upp och Oliver kommer in. Kinderna är rosiga, ryggsäcken dinglar i handen och hans ansikte ändras när han får syn på Maryam. Blir liksom mjukare. Det måste väl betyda något?

- Hej, säger han. Läget?
- Hej, säger Maryam. Bra. Själv?

Oliver gör en grimas.

– Sådär. Mamma ska komma på utvecklingssamtal idag och hon blir alltid så himla nervös.

Han kastar en snabb blick på Agnes och Sofi, som visserligen verkar upptagna, men ändå är inom hörhåll. Oliver sänker rösten innan han fortsätter:

– Jag är bara rädd att ... Ja, du vet, att hon ska bli *för* nervös.

Maryam vet. Det är vid sådana tillfällen Olivers mamma kan tänkas dricka sprit. Och när hon väl gör det, så dricker hon alldeles för mycket. Precis som morfar, även om det händer väldigt sällan nu för tiden.

– Men hon verkade okej när du gick? viskar Maryam och undrar samtidigt om det är jättehemskt att hon blir lite flimrigt glad för att Oliver berättar.

– Jadå, och jag smög runt och kollade alla gömställen, så det kanske går bra, mumlar Oliver. Men det är ändå lite ... jobbigt. Det är ju några timmar kvar så hon hinner ju ... gå och handla, om det är så.

– Vi får hoppas, säger Maryam. Att hon inte blir så nervös, menar jag.

– När har du utvecklingssamtal? frågar Oliver.

– På torsdag.

Han nickar. Sen suckar han och ler snett.

– Nåja, det var typ lika bra att vi fick tid första dagen. I eftermiddag är det ju i alla fall gjort.

Maryam ler också. Hon blir varm inuti när hon tänker

på att det bara är henne han kan prata med. Att hon är den enda som vet. Hon är såklart ledsen för Olivers skull, men det känns ändå stort.

Just då blipper det till i Olivers ryggsäck. Maryam känner igen Snapchatljudet. Hon väntar tyst medan han plockar upp mobilen ur ytterfacket och öppnar meddelandet.

– Det är Liam, säger han. De spelar något kul här utanför. Följer du med?

Maryam tittar på Olivers Iphone.

– Jag bryr mig inte så mycket om spel och sådant, säger hon. Förresten ringer det snart in.

– Okej, säger Oliver. Vi ses sen då!

Han hänger upp ryggsäcken på en krok och går ut med mobilen i handen.

Just då tänker Maryam något hemskt. Hon vet att det är jättefel och det bränner i henne av skam för att hon tänker så, men tanken kommer ändå. Till och med Olivers mamma, som lägger pengar på sprit och skolkar från jobbet ibland, har råd att köpa en mobil till Oliver. Maryams mamma måste vara världens största loser. Och morfar också, för hade han inte druckit upp både sitt jobb och alla sina sparpengar så hade mamma inte behövt dela sin skitlön med honom. Det suger att ha en mamma som är vårdbiträde. Kanske till och med mer än att ha en mamma som är alkoholist? För Oliver är ju där ute med de andra nu. Han är en av dem, medan Maryam står här.

Lektionerna blir lite konstiga. Ibland får de jobba själva och ibland har de en vikarie som heter Petra, allt medan Johanna träffar den ena föräldern efter den andra i grupprummet längst bort i samma korridor.

Vid lunch har huvudvärken kommit tillbaka. Men det hjälper kanske att äta ordentligt? Maryam tuggar långsamt i sig fisken och potatisen och skrapar ordentligt rent på tallriken innan hon lämnar in disken och går ut från matsalen.

På gården spelar de basket. Nour står bredvid och tittar som vanligt och precis när Maryam går förbi gör Elise mål. Hon böjer knäna och skjuter ifrån hårt med fötterna så att hoppet blir jättehögt och hon når ända upp till korgen fast hon inte ens är särskilt lång. Men så har hon förstås superbra skor också. Bra och svindyra.

– Maryam! ropar Oliver. Vill du spela? Du kan vara med i vårt lag!

Han är svettig, luggen klistrar sig mot pannan och ögonen är klara som en bäck på våren. Tänk att han frågar henne!

- Men hallå! säger Vera argt. Ska ni vara *fler* än vi?
- Äh, ni har ju både Noah och Elise, säger Oliver.
- Det spelar väl ingen roll! säger Vera.
- Det är lugnt, säger Maryam. Jag har ändå ont i huvudet.

Egentligen får de inte vara inne i korridoren på rasten, men Maryam tänker att hon kan be Johanna att få sitta där och vila lite för att huvudvärken ska gå över.

Klassrumsdörren är låst, men på en av klädkrokarna utanför grupprummet hänger en beige damkappa, så Johanna kanske har utvecklingssamtal under lunchrasten också.

Maryam stannar lite villrådigt. Ingen märker väl om hon sätter sig på fönsterbrädan en stund? Det är tyst och skönt i korridoren.

Hon har precis hasat sig upp på den slitna marmor-skivan när hon får syn på något svart som sticker fram under den där kappan. Det ser ut som en handväska.

Mamman som är på samtal måste ha glömt den i korridoren. Det är världens dumaste plats att glömma saker på. Elise tar alltid med sig sina dyra skor in i klassrummet och Maryam vågar knappt ens lämna sina vantar här ute.

Hon hoppar ner från fönstret och går fram till klädkroken. Ska hon knacka på dörren och fråga om någon har glömt sin väska? Fast Johanna har sagt att de absolut inte får störa under utvecklingssamtalen, inte med mindre än att det brinner någonstans eller att någon behöver en ambulans.

Kanske finns det en plånbok med ett id-kort?

Maryam lyfter på kappan och lirkar ner väskan från kroken. Lädret är lent och när hon vänder på den ser hon att det är en Gucci. Bara själva väskan kostar säkert flera

tusen kronor! Vems mamma går omkring med en Gucciväska? Maryam öppnar och tittar ner i den. Ett läppstift, en ask cigaretter, en tändare, två pennor och en röd plånbok. Plånboken är bullig, sådär som mammas brukar bli när hon inte har rensat den på kvitton på ett tag och inuti finns mycket riktigt ett körkort. *Pia Stenbro*, står det. Det är Louises mamma. Såklart. Det borde hon ju ha kunnat räkna ut. Louise bor i en stor villa och mamman kör en Tesla. Maryam kikar i det avlånga facket. Hur många kvitton har hon egentligen lyckats pressa ner där? Inte ett enda, visar det sig då. Pia Stenbros plånbok är så där tjock och bullig för att den är full av femhundringar.

Maryam blinkar förvånad. Ingen handlar väl med papperspengar längre? I småfacken bredvid körkortet finns tre bankkort, ett VISA, ett Mastercard och ett VISA till, så vad har hon alla kontanter till? Maryam har aldrig sett så många sedlar. Hur många kan det vara? Kanske femton eller tjugo? Helt otroligt att hon har lämnat dem i korridoren! Vem som helst skulle ju kunna hitta dem och ...

Maryam ser sig omkring. Det är fortfarande alldeles tyst och stilla.

Hon tänker inte. Fattar inget beslut. Hon bara gör det, som om kroppen handlar helt på egen hand. Händerna plockar ur sedelbunten och stoppar den i fickan, sen lägger de tillbaka plånboken och hänger upp väskan under

kappan, precis där den var. Hjärtat slår så hårt att det är svårt att andas och benen går fort, fort genom korridoren och tillbaka ut på gården.

Basketmatchen pågår fortfarande. Vart ska hon ta vägen? Maryams blick fastnar på matsalsbyggnaden. Det finns toaletter i hallen där. Hon måste kolla hur mycket pengar det är i bunten. Hon måste liksom få veta. Sen kan hon ju gå in och lägga tillbaka den. Innan någon märker något.

Fingrarna känns pirriga och lite stela när hon låser toadörren om sig. Försiktigt drar hon fram pengarna och räknar. Hjärtat slår och slår, fler slag än det finns sedlar. Åtta, nio, tio ... Maryam glömmer att andas. Tjugoen, tjugotvå, tjugotre ... tjugofyra. Tjugofyra! Hon står där på skolans sunkiga toalett med tolv tusen kronor i handen. *Tolv tusen!* Det går inte att fatta! Det skulle räcka till en mobil och ett par nya skor och kanske en sådan där snygg tröja som Fatima har. Och hon skulle kunna hänga med de andra när de går ner på stan och fikar eller köper med sig dricka och snacks och sitter nere i parken och myser. Hon skulle kunna ha ett eget Snapchat och ett konto på Instagram och hon skulle kunna kolla på TikTok när hon vill och skicka länkar som hon tycker att kompisarna ska titta på och ...

Maryam fäller ner toalocket och sätter sig.

Hon måste ju gå tillbaka med pengarna.

Maryam är ingen tjuv. Mamma skulle skämmas ihjäl.

Och alla skulle undra varför hon plötsligt har råd att göra allt det där som de andra gör hela tiden.

Sedlarna är släta och svala. Var kommer de ifrån? Har Louises mamma just sålt något? Ett smycke hon inte ville ha eller något annat värdefullt? Fast för henne är tolv tusen förstås inte så mycket pengar. Inte lika mycket som det är för Maryam. Hon kanske kan lägga tillbaka hälften? Sex tusen är säkert inte alls särskilt mycket för Pia Stenbro. Hennes handväska kostar antagligen mer än så. Hon kanske inte ens skulle bry sig om att polisanmäla?

Maryam ryser. Hur kan hon ens tänka sådana tankar?

Det finns ingen rättvisa. Somliga har mer och andra har mindre, så är det bara. Och en del har massor, medan några inte har något alls. Men det betyder inte att man får stjäla. Inte ens om det knappt skulle göra någon skillnad för den som blir bestulen.

Maryam reser sig. Det gör ont i henne. Som om något håller på att gå sönder där inne. Hon gör sedelbunten alldeles jämn och fin innan hon stoppar ner den i fickan igen och låser upp dörren. Sedan tar hon en omväg längs kanten av skolgården för att inte behöva passera basket-spelarna en gång till. Snabbt och tyst rör hon sig i skuggan längs med väggen, in genom dörren och upp för trappan till korridoren. Där tvärstannar hon. Kroken ut-
anför grupprummet är tom. Kappan och väskan är borta.

I säkert två minuter står hon bara mitt på golvet i korridoren och försöker förstå vad som har hänt. Hon är en tjuv nu. Hon har tagit tolv tusen kronor och kan inte lägga tillbaka dem. Sedlarna känns som en glödklump i fickan. Hon kommer att brinna upp och bli till kol och det är rätt åt henne.

Plötsligt hörs det röster från trapphuset. Det måste ha ringt in medan hon stod där och glodde på den tomma klädkroken och nu är alla på väg till sina lektioner. Maryam känner hur hettan från fickan sprider sig upp över halsen och till ansiktet och hon backar in mot väggen och stirrar ner på sina fötter som om de var det mest intressanta i hela universum. Klasskompisarna vimlar omkring henne, skratt, stoj och en och annan knuff och Maryam försöker att stå så stilla att hon blir osynlig. Öronen bränner. Snart smälter de och börjar droppa ner på golvet.

Samtidigt som Johanna kommer gående från personalrummet ser Maryam ett par slitna sneakers stanna alldeles intill henne. Med tårna åt hennes håll. Hon måste lyfta blicken, annars blir det konstigt. Det är Oliver.

– Du ser ledsen ut, säger han. Är du okej?

Han bryr sig. Annars skulle han väl inte fråga?

Plötsligt inser hon att han kanske är den enda i hela världen som kan hjälpa henne. Hon vet något om honom som han inte vill att andra ska veta, så varför skulle inte han kunna få veta något likadant om henne? Fast det är inte likadant, förstås. Det är mycket värre. Oliver har ju

inte gjort något fel. Det Maryam har gjort är hemskt. Som ett bankrån, nästan.

– Det ... har hänt en grej, säger hon lågt. Kan vi prata på rasten?

– Såklart.

Mattelektionen är evig. Sedlarna svider och bränner och gör det omöjligt att koncentrera sig på talen. Ännu värre blir det när det knackar på dörren och rektorn sticker in huvudet.

– Ursäkta att jag stör, säger hon till Johanna, men har du tid ett par minuter?

Johanna nickar, ger klassen ett förmanande ögonkast och följer sedan med rektorn ut i korridoren.

Nu har de upptäckt stölden.

När som helst kliver poliserna in genom dörren och börjar kolla allas fickor.

Maryam kommer aldrig mer att kunna gå hem. Mamma kommer aldrig mer att våga visa sig på Hassans Livs eller ute på gården där hon brukar stanna upp och prata med grannarna. Tänk om hon inte kommer att kunna gå till jobbet? Tänk om hon får sparken!

Hjärtat slår ojämnt och tungt i bröstet, som om det var fullt av skrapigt grus.

Hur kunde hon?

Hur tänkte hon?

Och nu är allt försent!

Fisken hon åt till lunch har blivit levande igen. Den

simmar runt och slår med stjärten i hennes mage. Maryam måste koncentrera sig på att andas. In. Ut. In. Ut.

När Johanna kommer tillbaka har hon en rynka mellan ögonbrynen och käkmusklerna är spända. Hon ser ut över klassen med fundersam blick. Just då, när det känns som om Maryam ska svimma där hon sitter, ringer det äntligen ut.

– Vi går till bänken bakom vaktis, säger Oliver.

Utan att ha bestämt något tar de bakvägen, längs med väggen på mellanstadiebyggnaden och runt administrationen. Om en tjej och en kille som inte brukar hänga med varandra plötsligt smyger iväg till bänken bakom vaktis så väcker det massor av nyfikenhet, tur att Oliver också verkar ha koll på det.

– Vad är det som har hänt? frågar han samtidigt som de sätter sig.

– Jag ... gjorde något jättedumt, säger Maryam. Det var liksom inte meningen, det bara ...

Hon avbryter sig och tar ett djupt andetag. Sen berättar hon precis som det var. Hur hon egentligen bara skulle kolla vems väskan var och säga till, så att ingen skulle sno den.

– Det var ju en Gucci, dessutom, säger hon. Värld flera tusen! Så jag kollade inuti och hittade jättemycket pengar. Jag menar alltså ... jättemycket! En tjock bunt med femhundra ringar, fattar du? Vem går runt med det, liksom?

Oliver svarar inte. Han bara väntar tyst på att hon ska

berätta färdigt. Och det gör hon. När hon har kommit till slutet, då hon upptäckte att kappan och väskan redan var borta, sticker hon ner handen i fickan och tar upp pengarna. Hon håller dem nära kroppen med en hand över och lyfter bara lite för att Oliver ska se.

– Men oj, shit! säger han.

– Jag vet, men jag vill ju inte ha dem, jag vill lämna tillbaka dem, men nu vet jag inte hur!

Maryam hör att rösten bryts och hon sväljer hårt för att hejda gråten.

– Jag är ingen tjuv, viskar hon.

– Såklart du inte är, säger Oliver. Stoppa ner pengarna så går vi till Johanna. Nu direkt. Jag tror hon fattar. Och gör hon inte det, ska jag hjälpa dig förklara, okej?

Maryam ser på Oliver. Hans ögon är lugna och han ler lite.

– Tack, säger hon. Du är världens snällaste.

Oliver skakar på huvudet.

– Men jag är kanske snäll mot folk som förtjänar det, säger han. Och sådana jag tycker om.

– Och ... vilken av dem är jag?

Frågan bara hoppar ut. Hur vågade hon? Är det för att allt är så hemskt och hopplöst så att det nästan inte kan bli värre? Olivers leende blir bredare. Kanske lite generat också.

– Båda, säger han. Kom nu så vi hinner innan rasten är slut!

Maryam nickar. Hans svar kittlar inuti henne och ger henne mod. Dessutom har han rätt. Det är bättre att göra det nu genast. För varje minut som går blir allt bara värre.

Hon stoppar ner pengarna och sen skyndar de sig sida vid sida tillbaka till klassrummet där Johanna plockar med några papper framme vid sin bänk. Hon lyfter blicken och ser frågande på dem när de kliver in.

– Vi har något att berätta, säger Oliver. ●